

Decyzja

Prezydium KK

nr 136/16

ws. projektu ustawy o zmianie ustawy o cudzoziemcach
oraz niektórych innych ustaw

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” zgłasza następujące uwagi do *projektu ustawy o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw* (zwanym dalej „projektem ustawy”).

Zasadnicza część zmian objętych przedmiotowym projektem ustawy dotyczy obowiązku wdrożenia do polskiego systemu prawnego Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2014/66/UE z dnia 15 maja 2014 w *sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa* (dalej jako: „Dyrektywa”). W tym zakresie zmianie podlegać ma m. in. Ustawa o cudzoziemcach oraz Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Implementowana Dyrektywa ma zastosowanie do obywateli państw trzecich, którzy w momencie składania wniosku mają miejsce pobytu poza terytorium państw członkowskich i ubiegają się o przyjęciem lub, którzy zostali przyjęci na terytorium państwa członkowskiego. Przyjęcie to dotyczy sytuacji związanej z przeniesieniem danej osoby wewnątrz przedsiębiorstwa jako pracownika kadry kierowniczej, specjalisty lub pracownika stażysty, a przeniesienie pracowników ma dotyczyć jednego przedsiębiorstwa. Następuje w tym przypadku zmiana miejsca pobytu osoby zatrudnionej, a nie osoby poszukującej pracy.

Zgodnie z definicją „*przeniesienie wewnątrz przedsiębiorstwa*” oznacza czasowe oddelegowanie (na okres do 3 lat, a dla stażystów 1 rok) w celach zawodowych lub szkoleniowych obywatela państwa trzeciego, którego miejsce pobytu w momencie składania wniosku o zezwolenie na przeniesienie znajduje się poza terytorium państw członkowskich, z przedsiębiorstwa, które ma siedzibę poza terytorium państwa członkowskiego, i z którym obywatel państwa trzeciego jest związany, przed przeniesieniem i w trakcie przeniesienia umową o pracę, do jednostki należącej do tego przedsiębiorstwa lub tej samej grupy przedsiębiorstw z siedzibą w tym państwie członkowskim.

Jednocześnie Prezydium KK NSZZ „Solidarność” wskazuje na niezgodność przepisu wdrażanego w art. 117 projektu z art. 8 pkt 1c Dyrektywy. W zakresie cofnięcia zezwolenia na przeniesienie wewnątrz przedsiębiorstwa Dyrektywa przewiduje bowiem, iż następuje ono obligatoryjnie, gdy jednostka przyjmująca została ustanowiona głównie w celu ułatwienia

wjazdu pracownikom przenoszonym wewnątrz przedsiębiorstwa. Natomiast art. 117 projektu przewiduje przesłankę odmowy udzielania zezwolenia na pobyt czasowy i pracę w sytuacji, kiedy podmiot powierzający cudzoziemcowi wykonywanie pracy został ustanowiony wyłącznie w celu ułatwiania cudzoziemcom wjazdu i pobytu na terytorium naszego kraju. Należy zwrócić uwagę, iż przedmiotowy przepis ma służyć walce z nadużyciami dotyczącymi procedur legalizacji pobytu cudzoziemców w Polsce, a stanowi w proponowanej wersji nieuzasadnione złagodzenie w stosunku do Dyrektywy.

Niezależnie od powyższego projekt ustawy zawiera inne propozycje, które nie są związane z wprowadzeniem Dyrektywy, a mają na celu „poprawę obowiązujących regulacji prawnych dotyczących cudzoziemców”. W zakresie tych zmian Prezydium KK NSZZ „Solidarność” wnosi następujące uwagi:

- w rozdziale 2 ustawy o cudzoziemcach pn. *Zezwolenie na pobyt czasowy i pracę* proponuje się zmianę art. 114 ust. 1 pkt 4 regulującego jedną z przesłanek udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy i pracę, poprzez rezygnację z wymogu zawarcia przez cudzoziemca umowy będącej podstawą wykonywania pracy, przed udzieleniem wnioskowanego zezwolenia. W omawianym przypadku według nowych przepisów organ będzie pozyskiwał dane dotyczące warunków pracy wyłącznie na podstawie formularza wypełnionego przez pracodawcę. Należy zwrócić uwagę, iż omawiany przepis pogorszy kontrolę w zakresie przestrzegania przez pracodawców warunków zatrudnienia, które zostaną określone – uszczegółowione dopiero po uzyskaniu zezwolenia. Dotychczasowe przepisy gwarantowały - zapewniały zatrudnienie cudzoziemca już z chwilą wydania zezwolenia na pobyt;
- należy negatywnie ocenić zmianę proponowaną w art. 114 ust. 1a, gdzie przewidziano nowy rodzaj zezwolenia na pobyt czasowy i pracę dla cudzoziemców posiadających kwalifikacje zawodowe wymagane do wykonywania danej pracy, pożądane dla polskiej gospodarki. Zgodnie z projektem do udzielenia tego zezwolenia nie będzie wymagane przeprowadzanie tzw. testu rynku pracy; nie będzie się także stosować wymogu porównywalności wynagrodzenia, o których mowa w art. 114 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy o cudzoziemcach, a planowany wykaz kwalifikacji zawodowych pożądanych dla polskiej gospodarki ma być określony w powszechnie obowiązującym rozporządzeniu. Negatywna ocena tej propozycji wynika z faktu, iż w Polsce mamy do czynienia z wewnętrznym

zróżnicowaniem rynku pracy. Z tego też powodu w polskim ustawodawstwie funkcjonuje pojęcie „lokalne potrzeby kadrowe”, które dotyczy chociażby pracowników – cudzoziemców o wysokich kwalifikacjach. W związku z powyższym wprowadzenie ogólnie rozporządzeniem listy zawodów pożądaných dla całego kraju jest obarczone zbyt dalekim ujednoczeniem i uogólnieniem;

- uwaga z tiret drugie powyżej dotyczy również zmiany proponowanej w art. 114 ust. 3, w którym dodano punkty 5 i 6 określające sytuacje zwolnienia cudzoziemca z konieczności przedstawiania informacji, iż podmiot powierzający wykonywanie pracy nie ma możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych na lokalnym rynku pracy oraz 125 ust. 3, w którym nie ma konieczności dołączania do wniosku kierowanego do starosty informacji o braku możliwości zaspokojenia niedoborów kadrowych.

Prezydium KK NSZZ „Solidarność” zwraca uwagę, iż liczba cudzoziemców zatrudnionych w Polsce, w związku z planowanymi zmianami przewidzianymi w ramach przedmiotowego projektu ustawy może wzrosnąć. Mając na uwadze realia polskiego rynku pracy dalszy wzrost w tym zakresie będzie miał wpływ na warunki pracy polskich pracowników. Prezydium KK podkreśla rolę kształtowania warunków pracy (a przede wszystkim poziomu wynagrodzeń) tak, aby ograniczyć odpływ z Polski pracowników o wysokich kwalifikacjach, ale także zachęcić do powrotu tych, którzy już wcześniej zmuszeni byli do emigracji zarobkowej.

Prezydium KK NSZZ „Solidarność” ma poważne wątpliwości co do zabezpieczenia środków finansowych na realizację przedmiotowej ustawy w projekcie budżetu na 2017 r.

Gdańsk, 28 września 2016 r.

Prezydium KK
NSZZ „Solidarność”

SEKRETARZ
KK NSZZ „Solidarność”

Ewa Zydorek